

NEW

2018

M.A.

1st Semester Examination

SANSKRIT

PAPER—SAN-105

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

The figures in the right-hand margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

Answer all questions.

प्रश्नानां सर्वेषामुत्तरं संस्कृतेनैव प्रदेयम् -

1. यथेच्छं चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

4×2

(क) के तावत् अर्धव्यञ्जनतरलस्वरध्वनयः ? (Sonant Nasals)

(ख) के तावत् अर्धव्यञ्जन-अनुनासिकस्वरध्वनयः ? (Sonant Nasals)

(ग) भारोपीयभाषापरिवारे के तावत् व्यञ्जनध्वनयः नासन् ?

(Turn Over)

- (घ) 'केन्तुम्' - शाखान्तर्गतभाषाणां नामानि उल्लिख्यन्ताम्।
- (ङ) भारोपीयभाषापरिवारस्य आदिवासस्थानं कुत्रासीत् ?
- (च) मातृकाशब्देन किं बोध्यते ?
- (छ) पृथिव्यां कति भाषापरिवाराः सन्ति ? तेषु चतुर्णां नामानि उल्लिख्यन्ताम्।
- (ज) मातृकायाः पाठभेदे कारणं किम् ?
2. केषाञ्चन चतुर्णां टिप्पणी लिख्यताम्। 4x4
- (क) 'आ' - इत्यस्य भारोपीयोत्सथानानि। (i.e. sources of 'ā' sound)
- (ख) तालव्यीभवनम्। (Palatalization)
- (ग) मातृकाविद्या। (Manuscriptology)

- (घ) प्रलरूपम् (Archetype)
- (ङ) पुष्पिका (Colophon)
- (च) निउ क्वाटालोगास् क्वाटालोगरम् (NCC)
- (छ) गिल्गिट्मातृकासंग्रहः (Gilgit Manuscript)
- (ज) वावरमातृका (Bower Manuscripts).

3. यथानिर्देशमुत्तरं दीयताम्।

2×8

- (क) ऐतिहासिकभाषातत्त्वस्य मूलभित्तयः वैशद्येन आलोच्यताम्।

अथवा

ऐतिहासिकभाषातत्त्वस्य विकासे पाश्चात्य-पण्डितानां किमवदानम्-
वैशद्येनालोच्यताम्।

- (ख) भारोपीयसन्ध्यक्षराणां प्राचीन भारतीयार्थ-भाषायां परिणमनं
सोदाहरणमालोच्यताम्।

अथवा

भारीपीयभाषापरिवारस्य शाखाद्वये विभाजने किं कारणम् ? तयोः
शतम्शाखायाः भाषाणां वैशिष्ट्यमालोच्यताम्।
